

REFERAT Økonomi- og Klimaudvalget d. 19-06-2024

Mødedato Onsdag d. 19. juni 2024 kl. 15:30

Mødested mødelokale 5, Snorrebakken 66, Rønne

Mødedeltagere Helle Munk Ravnborg, Jacob Trøst, Jonna Nielsen, Linda Kofoed
Persson, Morten Riis, Søren Schow, René Danielsson

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til tillægsdagsordenen.....	3
EU's strukturfonde efter 2027, høring.....	4

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til tillægsdagsordenen

Fraværende

Søren Schow, Jonna Nielsen

Bemærkninger til dagsordenen

Kirstine van Sabben deltog som suppleant for Søren Schow.

Claus Larsen-Jensen deltog som suppleant for Jonna Nielsen.

Deltagere fra administrationen

Kommunaldirektør Sine Sunesen

Velfærdsdirektør Trine Dorow

Udvalgssekretær Elise Ipsen

Punkt 2: EU's strukturfonde efter 2027, høring

24/10698

Politisk sagsgang

Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Euroregion Baltic's Styrelse har på sit møde 17. maj 2024 udarbejdet et fælles positionspapir om EU's strukturfondes fremtid, med anmodning om at det behandles i de respektive medlemsregioners folkevalgte råd. Hovedbudskabet er, at EU efter udløbet af den nuværende budgetperiode 2021-2027, fortsat prioriterer midler til strukturfondene, som Bornholm årligt henter 20-25 mio. kr. fra i støtte til regionale udviklingsprojekter indenfor bl.a. energi, turisme og erhvervsuddannelse.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- kommunalbestyrelsen tiltræder det fælles Euroregion Baltic positionspapir

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 06-06-2024

Anbefales.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 19-06-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Indenfor de seneste tre år har Bornholm hentet ca. 65 mio. kr. i tilskud fra EU's strukturfonde, som bl.a. består af Regionalfonden og Socialfonden Plus. Midlerne er bevilget til projekter i relation til Energiø Bornholm, turismeudvikling, erhvervsuddannelser, affaldshåndtering, spildevandsrensning og fjernvarme.

Med udsendelsen af den niende Samhørighedsrapport i april 2024 er forberedelserne af den næste generation af strukturfondsprogrammer for alvor indledt. Mange interesser er i spil og mange forskellige aktører er nu i gang med at fremlægge deres ønsker og interesser for både EU's institutioner og nationale myndigheder.

En af aktørerne er Euroregion Baltic, som bl.a. varetager de fælles interesser for Bornholm og de øvrige medlemsregioner: de svenske regioner Blekinge, Kalmar og Kronoberg; litauiske Klaipeda region og de to polske regioner Pommern og Warmia-Mazury.

På Euroregion Baltic's Styrelsmøde 17. maj 2024 tiltrådte Styrelsen et "Position Paper" udarbejdet af det svenske formandskab med overskriften "EU Cohesion Policy after 2027" (EU's Samhørighedspolitik efter 2027).

Formålet med positionspapiret er at synliggøre og fremme Euroregion Baltic's positioner for Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet og de nationale regeringer/myndigheder.

Positions papiret forelægges nu til behandling i hver af de syv medlemsregioner, der så hver for sig har mulighed for at tilføje yderligere ønsker/forslag, som regionen selv kan arbejde videre med udover de fælles positioner.

Hovedbudskabet i det fælles papir er, at EU fortsætter med en robust og bæredygtig Samhørighedspolitik, der omfatter alle EU's regioner og fortsat med direkte inddragelse af de regionale og lokale myndigheder i forvaltningen af midlerne. Udmøntningen skal fortsat ske gennem flerårige udviklingsprogrammer, og fortsat med en prioritering af midler til de

såkaldte Interreg-programmer, altså til samarbejdsprojekter over grænserne. Her understreger den fælles udtalelse vigtigheden af en fortsættelse af Interreg South Baltic programmet, som næsten hele Euroregion Baltic er geografisk dækket af.

Klimaforandringer, grøn omstilling, forskning og teknologisk udvikling, digitalisering, iværksætteri, turisme, kulturarv, transport og mobilitet bør fortsat være prioriterede temaer for strukturfondsstøtten. Der bør lægges øget vægt på en stærkere kobling mellem land og by, og mere robuste lokale samfund, ligesom strukturfondene skal understøtte demokrati og demokratiske værdier.

Supplerende for Bornholm

EU's strukturfonde har haft stor betydning for Bornholms udvikling de seneste 30-35 år, med i gennemsnit årlige bevillinger på 20-25 mio. kr. Udover de førnævnte fælles positioner kan Bornholm også have yderligere ønsker, der især er relevante i en dansk sammenhæng – og derfor skal fremmes overfor regering, folketing og danske myndigheder.

I det danske program for Socialfonden Plus 2021-2027 er 20% af midlerne lagt ud til regionerne, for at komme tættere på primært ungdomsuddannelserne. Efter forhandlinger med Region Hovedstaden fik Bornholm tildelt 1 mio. kr., svarende til vores normale andel af midler fra Region Hovedstaden.

Tidligere har Bornholm modtaget midler baseret på vores socioøkonomiske situation, der svarer mere til Region Sjælland end den øvrige hovedstadsregion – og dermed relativt flere midler, samt egen indstillingsret. Det foreslås at Bornholm arbejder for igen at opnå en selvstændig udmøntningsret på linje med de fem regioner, hvilket vil sikre større hensyntagen til Bornholms socioøkonomiske situation og udfordringer – og helt i samklang med principperne bag EU's Samhørighedspolitik.

Det danske program for Regionalfonden 2021-2027 omfatter en støtteramme på 1,8 mia. kr., der skaber udvikling i hele landet, målrettet små og mellemstore virksomheder, digitale løsninger, grøn omstilling og fysisk infrastruktur, der kan styrke en bæredygtig, lokal udvikling. Bornholm har især modtaget støtte til arbejdet med Energiø Bornholm og til turismeudvikling.

En særlig pulje under Regionalfonden fik Bornholm dog ikke adgang til, selv om Bornholm på alle måder indfrie formålet. Det gælder Fonden for Retfærdig Omstilling, hvor det blev besluttet at prioritere midlerne til Nord- og Syddjylland. Fonden spiller en central rolle i Danmarks omstilling til en klimaneutral økonomi og investerer bl.a. i projekter med potentiale til at sikre udviklingen af CO2-fangst og -lagring, samt brintrelaterede teknologier inkl. Power-to-X.

Hvis der i næste programperiode (efter 2027) bliver mulighed for en lignende fond, foreslås det at Bornholm bliver udpeget som støtteberettiget område.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

EU's Samhørighedspolitik efter 2027